

JUDr. Petr Čech, Ph.D., LL.M.
Katedra obchodního práva PF UK

Posudek k diplomové práci Tomáše Macha na téma
„Právní úprava odpovědnosti za prospekt cenných papírů“

Rozsah práce: 48 tiskových stran
Datum odevzdání práce: 21. června 2018

1. Aktuálnost (novost) tématu

Diplomant zvolil aktuální téma, jež v tuzemsku dosud postrádá ucelené doktrinální zpracování, tím spíše ve světle nového civilního práva. Pokládám za mimořádně užitečné věnovat mu pozornost.

2. Náročnost tématu (teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování, použité metody)

Téma lze hodnotit jako mimořádně náročné. Vzhledem k nedostatku ucelených odborných pramenů, z nichž diplomant mohl čerpat, ale také k přetrvávajícím nejasnostem při výkladu nového civilního práva, byl diplomant do značné míry odkázán na vlastní úvahy a analýzy. Kvalitní zpracování tématu si navíc žádá dokonalou orientaci v obecných souvislostech civilní odpovědnosti, ať již za vady, či za škodu, což dále zvyšovalo nároky na odbornou přípravu.

3. Kritéria hodnocení práce

A. Splnění cíle práce

Diplomant si vytkl cíl „alespoň nastínit“ civilněprávní důsledky nesprávného či neúplného prospektu. Oceňuji odvalu, se kterou se do tohoto úkolu pustil, i upřímnou snahu se s ním vypořádat. Mám nicméně obavu, že cíle nedosáhl. Práce troskotá právě na nedostatečném zvládnutí obecných souvislostí již tak dosti složitých otázek civilní odpovědnosti, tím méně na jejich promítnutí do ještě svízelnějšího kontextu odpovědnosti za prospekt.

B. Samostatnost při zpracování tématu

Autenticita předložené práce je evidentní. Nepochybuji o tom, že dílo je výsledkem diplomantovy samostatné práce.

C. Logická stavba práce

Struktura práce je celkově vystavěna srozumitelně. V úvodu diplomant vymezuje cíl práce a metodu svého bádání, v závěru rekapituluje hlavní zjištění. Věcně nejprve popisuje hlavní pravidla právní úpravy prospektu (se stručným exkurzem do unijní úpravy odpovědnosti za něj), aby na ně navázal stěžejní pasáží práce. Její struktura již ale odhaluje deficity věcné. Diplomant nedostatečně odděluje (a nesprávně směšuje) odpovědnost za vady od odpovědnosti za škodu, ale též smluvní odpovědnost od odpovědnosti předsmuvní. Každý z těchto pilířů civilní odpovědnosti by si zasloužil samostatnou podkapitolu a precizní rozpracování. Diplomantovy úvahy postrádají důslednost a systém a to se projevuje i ve struktuře práce. Nemluvě o zmatcích v číslování jednotlivých kapitol i podkapitol (chybějící kapitoly 4 a 6 a další dílčí prohršky).

D. Práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací

Okruh použitých pramenů reflektuje dostupné zdroje, slušná je i diplomantova práce s nimi v poznámkovém aparátu. Vytýkám nejednotný styl citace jednotlivých pramenů (příjmení autora někdy diplomant píše velkými písmeny, jindy jen iniciály), ale také (pokud jde o samotný přehled na str. 49 a 50) nerozlišování monografií od statí v odborných časopisech. Podstatně větší mohla být reflexe existující judikatury, zvláště k obecným otázkám odpovědnosti za vlastnosti, respektive vady cenných papírů či předsmulvné odpovědnosti.

E. Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)

Hloubka diplomantovy analýzy pokulhává v precizním rozboru obecných otázek odpovědnosti za vady a za škodu. Úvahy o specifickém režimu odpovědnosti za prospekt staví diplomant na dosti nezpevněných obecných základech. V práci postrádám analýzu dostupného vědění na úseku odpovědnosti za vady cenných papírů, rozlišení mezi zákonnými a smluvně vymíněnými vlastnostmi takového předmětu převodu, popis způsobů této výminky, ale také důslednější teoretické odlišení a ukotvení režimu odpovědnosti za škodu, ať již smluvní, především ale předsmulvné. Zpracovatele prospektu diplomant (až na výjimku ve prospěch zprostředkovatelů) ztotožňuje s prodávajícím. Právní posouzení se tím zjednodušuje, když okruh možných nároků se v podstatě zužuje na odpovědnost za vady, taková redukce ale (dle mého) nepostihuje všechny situace, jež v praxi mohou nastat a které z právního hlediska činí podstatně relevantnější i úpravu odpovědnosti za škodu. Uvítám, jestliže se diplomant k nastíněným okruhům vrátí v průběhu ústní obhajoby a své úvahy v tomto směru doplní, respektive rozvede.

F. Úprava práce (text, grafy, tabulky)

Formální úroveň práce má rezervy. Krom zmíněných nedostatků v číslování kapitol upozorňuji kupříkladu na uvádění nadpisů na samém dolním okraji stránky (viz např. na str. 16, 27 či 43).

G. Jazyková a stylistická úroveň

Práce je na slušné slohové úrovni, katastrofální je nicméně její stránka jazyková. Chyb a překlepů jsem na každé straně zaznamenal nespočet, a to i hrubých. Je evidentní, že diplomant dílo dokončil horkou jehlou a před odevzdáním pečlivě nezkontroloval.

4. Případná další vyjádření k práci

V práci jsem narazil na několik dílčích nepřesností. Na přelomu stran 25 a 26 například diplomant mezi okolnosti vylučující smluvní odpovědnost (jež musejí být přísně objektivní) řadí skutečnosti ryze subjektivního rázu, relevantní spíše z hlediska zavinění. Diplomantovy úvahy o (ne)omluvitelném omylu pomíjejí poslední doktrinální (i judikatorní) vývoj týkající se omylu vyvolaného lstivě (úmyslně). Nerozumím tvrzení na str. 40, dle něhož se zmýlený účastník může „domáhat určení neplatnosti“ smlouvy uzavřené v omylu. Pochybuji rovněž o závěru, že prospekt lze (sám o sobě) posoudit jako reklamu. Z hlediska naplnění předpokladů nekalé soutěže (i kdyby se jednalo o reklamu) se měl diplomant zaměřit spíše na znaky její generální klauzule. Lze nedodržení veřejnoprávní povinnosti považovat za rozpor s dobrými mravy soutěže?

5. Přípomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Dle textu výše.

6. Doporučení / nedoporučení práce k obhajobě a navržený klasifikační stupeň

S ohledem na vytýkané nedostatky práci celkově hodnotím s rozpaky. Její výslednou klasifikaci ponechávám závislou na průběhu ústní obhajoby. Nevylučuji nicméně ani závěr, že by diplomantovi měla být vrácena k přepracování. Jestliže diplomant práci přece jen obhájí, hodnotil bych ji nejvýše jako dobrou.

V Praze dne 7. září 2018

JUDr. Petr Čech, Ph.D., LL.M.